

Politikai lista a határon

Horváth István Belügyminiszter

Úrnak

Budapest

V. József Attila u. 2-4.

Tisztelt Belügyminiszter Úr!

Kérem, rendelje el annak a politikai céllal összeállított listának az eltörlését, mely meglassítja és megnehezíti korábban rendőrileg gyanúsnak minősített magyar állampolgárok számára a határ átlépését mindkét irányból. Ezt a forgalomgátló és megalázó intézkedést ma már semmivel sem lehet indokolni.

Megragadom az alkalmat, hogy mint érintett személy - magyar állampolgár és az SZDSZ választmányának tagja - külön is tiltakozzam e túllontól sokszor tapasztalt, diszkriminatív eljárás ellen.

Budapest, 1989. április 10.

Tisztelettel:

Eörsi István

Budapest, Belgrád rkp. 27.

1056

**Csak az Ön érdekében,
Uram...**

- az ORFK Útlevelesztály válasza -

Tisztelt **Eörsi úr!**

Tájékoztatom, hogy a belügyminiszterhez írt beadványa alapján a határátlépéssel kapcsolatos panaszát megvizsgáltattam.

Mint az ismeretes, az elmúlt év január 1-jén hatályba lépett útlevelezs szabályok a külföldre utazást jelentősen liberalizálták,

azt alapvető állampolgári joggá tették.

Megállapításunk szerint a levelében jelzett problémái abból eredtek, hogy 1986-ban a külföldre utazásra érvényes utiokmányát elvesztette. Az azzal való esetleges visszaélés megakadályozása érdekében foganatosított intézkedés következtében fordulhattak elő az említett gondok. Szeretném megjegyezni, hogy ez az intézkedés az Ön érdekeit szolgálta, hogy illetéktelen személy az Ön érvényes utiokmányával ne utazhasson külföldre.

Tekintettel arra, hogy az elveszett utiokmánya érvényességi ideje lejárt, e vonatkozó problémái a határátlépés alkalmával a jövőben nem lesznek.

Budapest, 1989. május ? (nem derül ki)

Dr. Bálint Ferenc r. alezredes sk.
osztályvezető

Megjegyzés

Eörsi István útlevele 1986-ban valóban elveszett - gyanús körülmények között. Allen Ginsberggel együtt a Petőfi Csarnokban lépett fel. Táskája - s benne az útlevele és notesze - egy irodahelyiségből tűnt el. A helyiségben található jelentősebb értékekhez a tolvaj nem nyúlt. Az elveszett utiokmányt a rendőrség - meglepő gyorsasággal - újjal pótolta. A notesz sosem került elő. 1988-ban **Eörsit** - rövid időre - megfosztották a kiutazás lehetőségétől. A világútlevelel együtt ugyanis számos új korlátozást léptettek életbe - ezek egyike volt, hogy a büntetett előéletűeket egyetemlegesen meg-

fosztották az utazás jogától. (**Eörsi** 56-os tevékenységéért töltött három és fél évet börtönben.) Ez volt a hebehurgyán előkészített 1988-as útlevelezs rendelkezés botránykrónikájának első feltűnést keltő eseménye.

E sorok írója sosem vesztette el az útlevelet - ezt a Belügyminisztérium tudja a legjobban. Pusszusát a BM tisztjei vették el 1986 őszén, és tartották birtokukban két éven át. Ennek ellenére már három ízben várakoztatták a határon, minthogy neve még mindig szerepel egy bizonyos - 5-ös számú - listán. A várakozás végeztével a határőr zavartan kérdezte meg: „Elvesztette az útlevelet a közelmúltban?” Legutóbb egy határőrtiszt elnézést is kért: „Sajnos összetévesztették egy Kőszeg Ferenc nevű egyénnel, aki elvesztette az útlevelet.” Mindebből nyilvánvaló, hogy az útlevelezs a Belügyminisztérium fedőszövege, amellyel a régi kontroll-mechanizmus további fenntartását leplezi, talán még a saját beosztottjai és főképp a sorkatonai határőrök előtt.

Egyébként tévedés azt hinni, hogy a világútlevelel és a liberálisabb gyakorlat megoldotta az útlevelezs problémát. Továbbra sem utazhatnak büntetett előéletűek, így azok sem, akiket politikai joguk gyakorlásáért ítétek el, például izgatás címén. De megtagadják az útlevelet olyanoktól is, akinek hozzátartozója az elmúlt években disszidált, holott ezt a deliktumot a Büntető Törvénykönyv már egyáltalán nem ismeri.

(Kőszeg)